

İl Sınırları İçinde Yapılacak Yolcu Taşımalarında Zorunlu Sigorta Uygulaması

A. Kadir KÜÇÜK
Güvence Hesabı Müdürü

4 925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamı ile ilgili 2' nci maddesinin 3' üncü fıkrasında, "İl sınırları içerisindeki taşımalar ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi, il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehir içi taşımalar belediyelere bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dâhilinde bırakılabilir" şeklinde düzenlenmiş olup uygulamanın esasları çıkarılacak Yönetmeliğe bırakılmıştır.

25 Şubat 2004 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 2' nci maddesinde de taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ile belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehir içi yolcu taşımaları bu Yönetmeliğin kapsamı dışında tutulmuş olup, Bakanlıkça bu hususta çıkarılacak bir Yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar, il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklerce, belediye sınırları ile

İl sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları yapan araçlar için Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortalarının yaptırılması zorunludur.

mücavir alanı içindeki şehir içi yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili belediyelerce, bu Yönetmeliğin taşımacılar için getirdiği sorumluluk ve yükümlülükler dikkate alınarak düzenleneceği açıklanmıştır.

UYGULAMA ESASLARI

Yönetmelikte yapılan bu açıklama ile düzenlemelerin il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle Valilikler ve

Belediyelerce yapılacağı ifade edilmiş ve il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ile ilgili düzenlemelerin Valiliklerce, belediye sınırları mücavir alanlar içindeki yolcu taşımalarının ise Belediyelerce yapılacağı hususlarına açıklık getirilmiştir.

Taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları

içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları hakkında T.C. Ulaştırma Bakanlığı, Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü son olarak 26 Ocak 2009 tarihinde KUGM-06/YOLCU No.lu Genelgesi yayımlamış ve 81 il Valiliklerine gönderilmiştir.

Bu Genelgede söz konusu taşımaların düzenlenmesine ilişkin olarak uygulamada

birliğin sağlanması açısından, Valiliklerce bu konuda yapılacak uygulamanın esasları belirlenmiştir.

Genelgenin 1. inci maddesinde taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımalarını düzenleyen (Y) Yetki Belgesi Yönergesi Valilikler tarafından hazırlanması ve 9. uncu maddesinde de bu kapsamda taşımacılık yapacak tüm araçlar için Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortalarının yaptırılması zorunlu tutulmuştur.

MÜCAVİR ALANLAR

Diğer taraftan belediye sınırları ile mücavir alanları içinde tahditli ticari plakalı taşıtlarla yapılacak yolcu taşımaları yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, "Bu taşıtlar, (Y) türü yetki belgesi dahil, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında düzenlenen hiçbir yetki belgesine kaydedilemez" hükmü getirilmek suretiyle söz konusu araçlarla yapılan yolcu taşımacılığını kapsam dışında bırakmıştır.

Dolayısıyla yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bu tür araçlarla belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan yolcu taşımalarında Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortasının yaptırılması zorunlu değildir.

Yine aynı Genelgenin 1. inci maddesinin son paragrafında il sınırları ile belediye sınırları aynı olan (kesişen) iller için Yönergenin hazırlanmayacağı ve (Y) Yetki Belgesinin düzenlenmeyeceği açıklanmıştır. Bu ifade ile de belediyelerin sorumluluk alanları ile mücavir alanlarda yetki belgesi uygulanmasının kapsam dışında tutulduğu açıktır.

ZORUNLU OLDUĞU HALLER

Örneğin, İstanbul ve İzmit İl Belediyelerin sorumlu olduğu alanlar, il sınırları ile aynı olduğundan bu illerde yolcu taşımaları ile düzenlemeler Belediyeler tarafından yapılmıştır. Belediyeler tarafından yapılan bu düzenlemelerde ise, Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. inci maddesi ile yapılması gereken Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) dışında diğer sigortalarının yaptırılması zorunlu tutulmamıştır. Bu uygulama diğer illerin belediyeleri için de geçerlidir.

Sonuç olarak, il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları yapan araçlar için Ulaştırma Bakanlığı'nca çıkarılan Genelgesi doğrultusunda Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortalarının yaptırılması zorunludur.

Bu uygulamanın esasları söz konusu Genelge ile belirlenmiş ve ilgili düzenlemelerin yapılması hususu bütün il Valiliklerine bildirilmiştir. Valiliklerce bu düzenlemelerin eksik yapılması veya hiç yapılmaması uygulamanın sonucunu değiştirmeyecektir. Zira yayımlanan Genelgede uygulanacak esaslar ve uyulması gereken şartlar zaten belirlenmiştir.

Bu belirlenmiş şartlar geçerlidir ve uyulması zorunludur. Diğer taraftan Belediyelerce belediye sınırları ile mücavir alanlarda yapılan şehir içi yolcu taşımalarında sigorta yapılması hususunu zorunlu hale getirecek bir mevzuat düzenlemesi henüz yapılmadığından şehir içi sayılan bu tür yolcu taşımalarında trafik sigortası dışındaki diğer zorunlu sigortaların yaptırılması zorunlu değildir.